

České firmy vyhlíží posily z ciziny

Po koronavirové pauze se Česko opět otevírá dělníkům ze zemí mimo schengenský prostor. Zatím ale jen na papíře – kvůli proticovidovým opatřením by první pracovníci, zejména z Ukrajiny, mohli dorazit pravděpodobně až v září.

IVANA PEČINKOVÁ

PRAHA Vláda minulý týden opět otevřela dveře pro příchod pracovníků z takzvaných třetích zemí. Po zhruba tříměsíční přestávce vynucené koronavirem se totiž znova rozeběhl proces přednostního vyřizování víz pro montážní či stavební dělníky, řemeslníky, svářeče či servírky a další profese, které spadají pod vládní Program kvalifikovaný zaměstnanec. První větší vlna zaměstnanců (zejména z Ukrajiny) by mohla do Česka dorazit po prázdninách. Vyřizování víz je totiž kvůli pandemii i přes vládní program komplikované.

Vízová agenda se kvůli koronaviru zastavila v polovině března a od poloviny května se začal provoz českých zastupitelských úřadů v zahraničí obnovovat. Pokud jde o vyřizování víz ve zrychleném režimu ve vládních programech ekonomické migrace, jako první přišli na řadu špičkoví experti, například IT specialisté či vědci. Dále pracovníci ve zdravotnictví, sociálních službách, zemědělství a potravinářství.

Nyní k nim přibýly dělnické a obslužné profese v rámci vládního Programu kvalifikovaný zaměstnanec. „Zastupitelské úřady a generální konzulát ve Lvově opět začaly zpracovávat žádosti o zaměstnanecké karty,“ potvrdil

LN Miroslav Somol, ekonomicko-právní analytik Asociace malých a středních podniků (AMPS). Ředitel odboru usnadňování obchodu a služeb Hospodářské komory ČR (HK ČR) Tomáš Zelený zdůraznil, že Lvovský konzulát skutečně pracuje, i přes karanténu, která byla od včerejška prodloužena, a pro veřejnost uzavřenou budovu konzulátu. Svoje přepážky a úředníky totiž žadatelům o vízum a zaměstnaneckou kartu už delší dobu z kapacitních důvodů poskytuje soukromá firma.

AMPS je vedle HK ČR další institucí, která pomáhá vládě s vyřizováním agendy programů takzvané ekonomické migrace. V jejich rámci se zájemci ze zahraničí rychleji dostávají k vízům a zaměstnaneckým kartám, které znamenají povolení k přechodnému pobytu na území Česka na dva roky s možností prodloužení a poté získání povolení k trvalému pobytu.

Klíčoví Ukrajinci

Zaměstnanci z Ukrajiny jsou pro české podniky už tradičně hlavní zahraniční pracovní posilou. Podle statistik ministerstva vnitra jich u nás na konci letošního května z celkem zhruba 618 tisíc cizinců s krátkodobým a dlouhodobým povolením k pobytu byla více než čtvrtina. A ve vládním Programu kvalifikovaný zaměstnanec představují většinu – z celkem asi 68 tisíc pracovních míst v dělnických a obslužných profesích bylo koncem loňského roku téměř 62 tisíc obsazeno zaměstnanci z Ukrajiny. Další Ukrajinci, například sezonní pracovníci v zemědělství, u nás pracují na základě krátkodobých víz, která si opatřují jednotlivě.

„Vítáme otevření vízového centra ve Lvově i pro další kvalifikované pozice. Dlouhodobě vnímáme zájem o pracovníky z Ukrajiny i pro segment dopravy, sklado-

Řešení. Vláda včera schválila prodloužení víz zahraničním pracovníkům v Česku o dalších 60 dní. Místo do 16. července budou platit až do 16. září. Kdyby museli zemi opustit další dělníci, firmy by výpadek těžko zvládaly. FOTO MAFRA - PETR TOPIČ

Ukrajinci drží české hospodářství

■ Mezi českými firmami panuje největší poptávka po zaměstnancích, kteří k nám mohou přijít v rámci **Programu kvalifikovaný zaměstnanec.**

■ Program se vztahuje na zaměstnance z **Ukrajiny, Mongolska, Srbska, Filipín, Indie, Běloruska, Moldavska, Černé Hory a Kazachstánu.**

■ Nejčastěji zastoupenou profesí mezi více než **68 tisíci cizinci,** kteří ke konci loňského roku disponovali dlouhodobým pracovním vízem získaným v tomto programu, byli **řidiči, montážní dělníci, svářeči, zedníci, kuchaři, čišníci a servírky, mechanici a opraváři, strojírenští kovodělníci, skladníci či šičky.**

Celkem cizinců v programu 68 314

Filipíny	1523
Mongolsko	2153
Srbsko / Černá Hora	2247
Indie	156
Bělorusko	292
Kazachstán	132
Moldavsko	103
Ukrajina	61 708

Zdroj: MPO, prosinec 2019

vání, stavební činnost, strojírenství a řemeslnou výrobu a další profese,“ podtrhuje Tomáš Zelený. Dodává, že od znovuootevření programu komora každodenně vyřizuje desítky žádostí firem.

Ukrajínští zaměstnanci podle Miroslava Beneše z HK ČR v Česku citelně chyběli i v dobách nouzového stavu. Část jich totiž, podle odhadu HK ČR téměř sto tisíc, Česko na začátku pandemie opustila a vrátila se domů. Zelený odhaduje, že by jich v současné době mohly chybět až stovky tisíc. Vychází přitom z toho, že už před koronavirem se dlouhodobě nedařilo obsadit asi půl milionu pracovních pozic, o něž Češi neměli zájem.

Kdy pracovní síla dorazí?

„V současnosti běží administrativní část přípravy příchodu zahraničních zaměstnanců do Česka. Tedy přijímání a zpracovávání žádostí zaměstnavatelů o zařazení do programu,“ upozorňuje Miroslav Somol. Samotné udělení víza je ovšem komplikované tím, že podle nařízení Evropské komise dosud platí „koronavirová“ stopka na víza pro pracovníky z mimoschengenských zemí (vyjma zdravotnických a příbuzných profesí). „Vyřízení víza je náročný proces, který trvá několik měsíců. Do té doby se již pravděpodobně podaří tuto překážku odstranit,“ soudí Zelený. První nové posily z Ukrajiny by tak do českých provozů podle něj mohly dorazit v září.

Dále jsou tu tací, kteří již vízum dostali, jsou držiteli zaměstnanecké karty anebo povolení k pobytu mimo vládní program. Ti se mohou – při podstoupení negativního testu na covid-19 – do Česka vrátit. Ještě včera však bylo podmínkou, že to musí být pozemní cestou. Navíc se do Schengenu dostanou pouze přes Maďarsko, Rakousko nebo Polsko.